

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. גלעד ברון, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 464 יום ה' 7 באוגוסט 2008

השבוע בגיליון

אפשרה לקריאה ראשונה הצעת חוק הכרה בטיפול בילדים כהוצאה // הצעת חוק שווי שימוש לרכב למשפחות מרובות ילדים. כשפקיד השומה מפרש את החוק.

מ"ה – שומה לפי מיטב שפיטה // מע"מ – זהותו של החייב בכפל מס // שבח – מתנה/ירושה – האם ניתן לבחור את דרך קבלת הזכות במקרקעין?

עו"ד ורו"ח – שימו לב!! // חיפשו 'אתונים' ומצאו יהלומים // ועוד בענייני יהלומים... // שטרות מזוייפים.

עדכונים מהשטח

מאמר

פסיקה

מחוץ לחוק

עדכונים מהשטח

אפשרה לקריאה ראשונה הצעת חוק הכרה בטיפול בילדים כהוצאה

השלישי ואילך. בנוסף מוצע, שבמקרים שבהם סך המס על הכנסה מיגיעה אישית של אישה נשואה נמוך מסך נקודות הזיכוי שהיא זכאית להן, היא תהיה רשאית לבחור במענק, שיחושב כהפרש שבין סך נקודות הזיכוי הניתנות ובין סכום המס שחייבים בו ביחס למספר חודשי העבודה, או, בהעברת זכאותה לנקודות הזיכוי לידי בן זוגה, אשר סף המס שלו גבוה מנקודות הזיכוי הניתנות. מוצע, שנקודות הזיכוי כאמור יינתנו בגין ילד שמלאו לו שלושה חודשים ועד גיל 5 שנים, שאינו זכאי לחינוך חנם. ואולם, בשנת המס שבה נולד הילד, או שבה הוא זכאי לחינוך חנם, יהיו ההורים זכאים למחצית מסכום המענק, או שבחשוב המס שלו יובאו בחשבון מחצית מנקודות הזיכוי האמורות.

♦ הצעת החוק הני"ל באה לאחר שורה של הצעות חוק בנושא זה, אך הראשונה המגיעה לקריאה ראשונה, ולאחר פרסום פסק הדין בעניין ורד פרי.

♦ אפשרה לקריאה ראשונה הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 170) (הכרה בהוצאות טיפול בילדים), התשס"ח – 2008 של חברי הכנסת מטעם הוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת (38 ח"כים), באשר להכרה בהוצאות טיפול לילדים בגיל הרך, וקביעת מנגנון של מתן נקודות זיכוי נוספות וכן מענק למי שהכנסתו נמוכה מסף המס. לנוכח פסק הדין שניתן בעניין ורד פרי בביהמ"ש המחוזי בתל אביב, הרי שמנגנון הניכוי מוכר לעניין הוצאות מטפלת, ובהצעת החוק מוצע שלא לגרוע ממנגנון זה. כמו כן, בחישוב המס של אישה נשואה, או של הורה במשפחה חד הורית, העובדים או העוסקים בעסק או במשלח יד בהיקף של 36 שעות שבועיות לפחות במשך 10 חודשים או יותר בשנת המס, יובאו בחשבון נקודות זיכוי בשיעור של 5 נקודות זיכוי בעד הילד הראשון, 4 נקודות נוספות בעד הילד השני ו-3 נקודות זיכוי נוספות בעד כל אחד מהילדים מהילד

הצעת חוק שווי שימוש לרכב למשפחות מרובות ילדים

ילדים או יותר, מסווגים החל מקבוצה 4, זאת כאשר שווי השימוש ברכב זה גבוה ב- 63% משווי השימוש החל על קבוצה 2. בכך למעשה נוצרת אפליה לרעה לבעלי משפחות אלה. הצעת החוק מציעה להשוות את שווי השימוש ברכב לרכבים מקבוצה 4, למשפחות שלהן 4 ילדים או יותר לשווי השימוש החל על קבוצה 2 ובכך להקל על משפחות אלה.

ביום 28.07.08 פורסמה הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון – שווי שימוש לרכב למשפחה מרובת ילדים), התשס"ח – 2008, שהוגשה מטעם מספר חברי כנסת. במסגרת הצעת החוק מוצע, כי לעובד שלו ארבעה ילדים או יותר, שהועמד לרשותו רכב מקבוצה 4, ייקבע שווי השימוש ברכב בהתאם לקבוצה 2. לטענת מציעי הצעת החוק, רכבים עם שישה מושבים, אשר משמשים הורים לארבעה

הצעת מערכת: לאור שינויים במערכת המחשבים ושרת הפקסים, ששלב זה לא ניתן לקבל את הגיליון באמצעות בפקס. עמכם הסליחה.

כשפקיד השומה מפרש את החוק

מאת: נדב הכהן, רו"ח
רוז'נסקי, הליפי, מאירי ושות'

מכאן, שאם הכנסתו החדשית של ראובן מהשכרת דירות מגורים בישראל (לדוגמא) מסתכמת ב-6,320 ש"ח לחודש, יהיה ראובן פטור ממס על הכנסה חודשית כאמור בסכום של 2,320 ש"ח, ויהיה חייב במס על הכנסה חודשית בסכום של 4,000 ש"ח.

במנותק מכך נקבעה בסעיף 122 לפקודה הוראה (להלן: מסלול המס האלטרנטיבי), לפיה רשאי יחיד לשלם מס (קצוב), בשיעור של 10%, על הכנסתו מהשכרת דירות המשמשות למגורים בישראל (ובלבד שאין מדובר בהכנסה מעסק). מי שבחר במסלול זה (10% מס על הכנסה) אינו רשאי לתבוע ניכוי הוצאות מאותה הכנסה, וכן לא יהיה זכאי לקיזוז, לזיכוי או לפטור מההכנסה מדמי השכירות או מהמס החל עליה.

עתה נחזור לראובן, שיש לו כזכור הכנסה חודשית שאינה פטורה ממס בסכום של 4,000 ש"ח, מהשכרת דירות מגורים בישראל, ונשאל את הקוראים אם רשאי ראובן להתחייב במס, בגין אותה הכנסה, בהתאם למתווה מסלול המס האלטרנטיבי.

מסתבר כי קיימים פקידי שומה הכופרים בכך, בטענה כי מי שנהנה מפטור ממס (כחוק) על חלק מהכנסתו מהשכרת דירות מגורים בישראל איננו רשאי לבחור במסלול המס האלטרנטיבי, ועליו לשלם מס בהתאם לשיעורי המס "הרגילים" (תוך כדי ניכוי הוצאות).

לטעמנו, אין בסיס מקצועי של ממש לפרשנות זו.

3. במקרים מסוימים מקבלים יחידים "מועדפים" הלוואות ללא ריבית, מכספי תאגידים. במקרים שכאלה נוהג פקיד השומה, בצדק, לגבות מס מסכום ההטבה הכלכלית, בדרך זו או אחרת. הדעה נותנת, כי במקביל לכך אמור היה פקיד השומה להתיר למקבלי הלוואות ניכוי הוצאה רעיונית, אם עשו שימוש בכספי הלוואה להפקת הכנסה החייבת במס בישראל. בפועל, אין הדבר מתבצע.

◆ מנהלי ועובדי רשות המסים בישראל אמורים למנוע את דלדולה של הקופה הציבורית. על כך איננו חולקים, אך אנו קוראים להם להפעיל את מיטב שיקול הדעת ולהימנע מפרשנות מס בלתי מאוזנת.

◆ במקרים מסוימים נוהגים פקידי השומה (כולם או מקצתם) לפרש את דיני המס "מתוך הפויזציה", מבלי שהם מביאים בחשבון את ההשלכות שעלולות לנבוע מכך.

להלן שלוש דוגמאות אקטואליות:

1. בהתאם להגדרה בפקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה"), יחיד שמרכז חייו בישראל הינו "תושב ישראל" (לצרכי קביעת הכנסתו והמס החל עליה בישראל).

כמו-כן נקבעו בפקודה מבחנים שונים לשם קביעת מקום מרכז חייו של היחיד (מכלול קשריו המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים) ואף נקבעה חזקה, הניתנת לסתירה, הידועה בשם "מבחן הימים".

בהתאם למבחן הימים, חזקה היא שמרכז חייו של יחיד בשנת המס הוא בישראל, אם הוא שהה בישראל בשנת המס 183 ימים (או יותר), וכן אם שהה בישראל בשנת המס 30 ימים (או יותר), וסך כל תקופת שהייתו בישראל בשנת המס ובשנתיים שקדמו לה הוא 425 ימים (או יותר).

ניתן על כן להניח, לכאורה, כי יחיד שבהתאם למבחן הימים מרכז חייו אינו בישראל אמור לראות את עצמו כמי שאינו תושב ישראל (חזקה הניתנת לסתירה אף היא). פרשנות זו אינה בהכרח מקובלת על פקיד השומה שלטעמו מבחן הימים פועל בכיוון אחד בלבד.

לסוגיה זו יש לעיתים השלכות מרחיקות לכת, שכן יחיד שהוא תושב ישראל אמור לדווח מיזמתו על כל הכנסותיו לפקיד השומה, על בסיס פרסונאלי, ואילו יחיד שהוא תושב חוץ אמור לדווח (בישראל) אך ורק על הכנסותיו שהופקו או שנצמחו בישראל.

2. יחיד שהייתה לו בשנת המס הכנסה מהשכרת "דירות מגורים" המשמשות למגורים בישראל יהיה פטור ממס, אם סך כל הכנסתו (לרבות הכנסת בן זוגו וילדו שעד גיל שמונה עשרה), מהשכרת דירות מגורים בישראל, אינו עולה על 4,320 ש"ח (בשנת המס 2008), בשל חודש השכרה כלשהו בשנת המס. אם עלתה הכנסתו של היחיד מהשכרת דירות מגורים בישראל על הסכום האמור, יופחת הפטור ממס בסכום העולה על 4,320 ש"ח לחודש.

ספריו של הנישום נפסלו, וזאת כדי שבפני פקיד השומה יהא מרב הנתונים הנדרשים לצורך קביעת שומת אמת. בהעדרם של אלה, אין מנוס כי השומה תקבע על-פי מיטב שפיתו וניסיונו של האחרון, לרבות הערכה, ובלבד שאלה יופעלו בשיקול דעת, סבירות והגיון. במקרה האחרון, יידרש פקיד השומה גם לנתונים הנוגעים לבחינה במישור "החיצוני" לעסק הנבדק.

כשמדובר בשומה שהוצאה לפי מיטב השפיטה, אין פקיד השומה יכול לערוך שומה שרירותית או מופרכת. עליו להראות כי דיווחי הנישום אינם סבירים וכן להצדיק שומתו. על פקיד השומה בקביעת שומה לפי מיטב השפיטה, להתבסס ככל שניתן על נתונים אובייקטיביים, ורק בהעדרם לקבוע את השומה על דרך השערה ואומדנה. על פקיד השומה לאסוף אפוא את כלל הנתונים הרלוונטיים במישור הפנימי של הנישום הספציפי ואופי עסקו ולאחר מכן, לנסות ולהצליב את הממצאים עם נתוני ביקורת חיצוניים.

לענין סמכות בית המשפט להתערב בהחלטות פקיד השומה אומרת כבי' השופטת כי הגם שנתונה בידי בית משפט הסמכות להפחתת השומה – תוך הגבלת היקף ההתערבות, לאור היות רשות המס, רשות מקצועית בתחום - לא ישם בית המשפט את שיקול דעתו במקום שיקול הדעת של פקיד השומה, אלא אם יוכיח הנישום שהשומה מופרכת מיסודה ורחוקה מן המציאות.

הגם שהפרשי ההון שנמצאו, לא דרשו הוצאת שומה אחרת, כי היה בהם כדי לדרוש מן המשיב לבחון סבירות שומתו, על אף שמדובר בשומה בספרים בלתי קבילים. משנערכה ההשוואה, ומשנוצר פער משמעותי בין הפרשי הון שנמצאו לבין השומה שהוצאה על בסיס אחוז הרווח הגולמי, היה על המשיב לחזור ולבדוק את סבירותו של אחוז הרווח הגולמי, ככול שמדובר עדיין ב"מתחם הרווח" המקובל בענף. משמדובר בפער כה משמעותי היה על המשיב להתייחס להפרשי ההון שנמצאו, במיוחד כאשר תקופת ההשוואה חלה לגבי כל שנות המס שבערעור. עקרונית, יכול שהפרשי ההכנסות יהיו גבוהים מהפרשי ההון שנמצאו, אך במקרה כזה, על המשיב לנתח פערים אלה. במקרה דנן נמצא פער ולא ניתן הסבר מהמשיב מדוע בחר לעמוד על קביעתו בנסיבות אלה, ולא להתחשב גם בנתונים הנוספים שנמצאו בדבר הפרשי ההון ולהקטין בהתאמה את השומה שהוצאה. בנסיבות אלה, יש לקבל את הערעור גם בנוגע לאחוז הרווח הגולמי ולהגדילו.

התוצאה:

הערעור התקבל בחלקו.

ניתן ביום 29.7.08

ב"כ המערערות: א. פורת, עו"ד.

ב"כ המשיבים: ד. גורדון-ונדרוב, עו"ד.

שומה לפי מיטב שפיטה
עמ"ה 525/04 אדרי שאול נ' פקיד שומה חדרה

המערער הינו קבלן שיפוצים שהפיק הכנסות מעבודות בנייה ללקוחות פרטיים. עיקר עיסוקו הוא כקבלן שלד, כשבציזו הוא מהווה גם קבלן גמר. בנוסף, בבעלות המערער נגריה.

המשיב הוציא למערער שומה, כאמור, לפי מיטב השפיטה, בספרים בלתי קבילים.

המשיב הזמין לקוחות של המערער, ונמצאו הפרשי מחזור בין דיווחי המערער לבין התקבולים על-פי החוזים שהוצגו על ידי הלקוחות, בהפרשים משמעותיים.

בנוסף, הוספה למערער הכנסה, על בסיס סבירות, לפי גילום של 40% כעלות מכירות.

זאת ועוד, למערער נערכה כאמור, השוואה של הצהרות הון, וההפרשים שנמצאו היה בהם לבסס את השומה שנערכה, במיוחד לאחר שהתברר כי הפער הבלתי מוסבר, כבר נלקח בחשבון בשומה שהוצאה.

המערער טען כי דיווחיו משקפים את מלוא הכנסותיו וכי החלטת המשיב לפסול ספריו אין לה על מה לסמוך.

טענתו של המשיב היא כי דיווחי המשיב אינם דיווחי אמת, כי המערער העלים הכנסות וכי אחוז הרווח הגולמי עליו דיווח אינו סביר. המערער חרג מחובת ניהול הספרים המוטלת עליו ובשל כך פסל המשיב את ספריו לשנות המס שבערעור והוציא למערער שומה לפי מיטב השפיטה, המבוססת על אחוז רווח גולמי ואחוז עלות מכירות בהתאם לתדריכים הכלכליים לסוג עסקיו של המערער.

בימ"ש מחוזי חיפה - כב' הש' ש. וסרקרוג:

כב' השופטת קובעת כי אין לסטות מהוראות ניהול ספרים, גם אם ישנה אפשרות אחרת להגיע לנתונים. משנקבעו הוראות מפורשות לאופן ניהול מערכת חשבוניות של נישום, אין הנישום יכול לבחור לו אופן ניהול אחר, ואין הוא יכול ליתן לעצמו "הקלות" בספרי החשבוניות. באופן זה אין לקבל טענות המערער כי לא ניהל ספר קופה/ספר תקבולים-תשלומים בניגוד להוראות ניהול חשבוניות, וזאת רק משום שניהל ספר חשבוניות ופנקסי שיקים. תפקידו של פקיד השומה הוא לפקח ולבקר את חשבוניות הנישום, כדי להגיע למס אמת, ולא לערוך ולנהל את חשבוניותיו. אין פקיד השומה צריך לנבור במערכת החשבוניות של הנישום. על הנישום להציג בפני פקיד השומה מערכת חשבוניות סדורה ומלאה באמצעותה יוכל פקיד השומה להעריך את אמיתות הדיווח.

יכולתו של נישום לסתור קביעותיו של המשיב, בשומה שהוצאה בספרים בלתי קבילים, מצומצמת וקשה. מערכת יחסים זו מבוססת על חובתו של נישום למסור לפקיד השומה את כול המידע האמין שבידיו בקשר להכנסה, וחובה כזו קיימת גם במסגרת חובת ניהול ספרים, אך ממשיכה לחול גם כאשר

מוציא חשבונית מס בגין עסקה שנעשתה על ידי אחר, ללא הרשאה.

עמדת המערער, כי יש לצמצם את תחולתו של סעיף 50, על פי הפרשנות המובאת על-ידי י' פוטשבוזקי, לפיה יש להחיל את סעיף 50 לחוק מע"מ רק על מי שאינו רשאי להוציא חשבונית מס על פי סעיף 47, כלומר מי שאינו עוסק מורשה, לא נתקבלה בפסיקה. מכל מקום, כאשר מדובר בעסקה בדויה, שזו הטענה במקרה דנן, אין מניעה להחיל את ההוראה האמורה ולחייב בכפל מס. על סמך הראיות שהוצגו, ולעניין זה אני מעדיפה את עדותם של העדים מטעם המשיב, הוכח במידה הנדרשת בהליך אזרחי, כי מדובר בחשבוניות פיקטיביות אשר מאחוריהן לא קיימת כול עסקה.

במקרה דנן יש הצדקה מלאה להטיל את חיוב כפל המס – תוך שנתייחס לשיעורו בהמשך – על המערער עצמו, גם אם לא ננקט נגדו הליך פלילי בגין מעשים אלה. צריך שידע מנפיק החשבונית, מבלי לאפשר לו להסתתר מאחורי הטענה, כי הוא פועל כאורגן של חברה, כי במקום שנעשית פעולה לצורך העלמת מס או להקטנת שיעורו, היא חייב לשאת בהוצאות באופן אישי. יש לדחות את טענתו כי היה מקום להטיל את החיוב, אם בכלל, על החברה בלבד. המערער הוא מי שיצר את מצג השווא ופעילותו ככזו לא נעשתה במנותק מאישיותו העצמית והנפרדת, אפילו אם פעל כאורגן, בייחוד שעה שהוא בעל השליטה והמנהל היחיד של החברה, הוא שאפשר הוצאות חשבוניות, והוא שחתם על אותן חשבוניות.

בנסיבות כאלה, אין מקום להימנע מלהטיל את כפל המס על ה"אדם" שעמד מאחורי "העוסק המורשה" והנפיק חשבוניות במקום שכלל לא הייתה עסקה.

חיובו של מנהל חברה, כאשר הוא המחליט, המוציא לפועל ומורשה החתימה היחיד, יכול שייעשה, גם ללא צורך בהרמת מסך, וגם כאשר הוא טוען כי הוא פועל כאורגן של החברה. התאגדותה של חברה כאישיות משפטית נפרדת אינה באה כדי לאפשר ביצוע עוולות נזיקיות בדרך של ניצול לרעה או הפעלה לא ראויה של אותה אישיות משפטית נפרדת.

זאת ועוד, על כל אדם חלות חובות של תום לב, הגינות ותקנת הציבור, ללא קשר אם הוא פועל כאורגן של תאגיד, מאחר שמדובר בהוראה בחוק החוזים הכללים. כך, בין אם פעל האדם כאורגן של חברה ובין אם פעל מטעמו, כאשר ישנה הפרה של עקרונות אלה, החבות היא אישית. לעניין שיעור החיוב קבע כב' ביהמ"ש כי יש להותיר את הסנקציה בעינה הגם שיש מקום לשקול הקטנת שיעורו.

התוצאה:

♦ הערעור התקבל בחלקו. רכיב כפל המס הופחת במחצית.

ניתן ביום 27.7.08

ב"כ המערער: פ.אלגז, עו"ד.
ב"כ המשיב: י.גליטמן, עו"ד.

זהותו של החייב בכפל מס ע"ש 1096/04 מנשה גולן נ' אגף המכס והמע"מ

♦ הערעור נוגע להחלטת המשיב לחייב את המערער בתשלום כפל מס, בגין חשבוניות שהוצאו, שלא כדין, וזאת מכוח הוראת סעיף 50(א) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ).

בבעלות המערער או בניהולו, שתי חברות: **חברת שבדיה לבניין והשקעות בע"מ**, (להלן: **חב' שבדיה לבניין** או **חב' א'**); וחברה נוספת בשם: **שוודיה לייזום בניין והשקעות (94) בע"מ**, (להלן: **חב' שבדיה לייזום** או **חב' ב'**), המערער משמש גם **מנהל העסקי הפעיל והיחיד של החברות הנ"ל כאשר לו זכות חתימה יחידה**.

בביקורת שערך המשיב, נמצאו חשבוניות שונות שהוצאו בעיקר על ידי המערער, בשם חב' שבדיה לבניין (חברה א'), כאשר אלה נושאות ח"פ של חב' שבדיה לייזום – חב' ב'. כמו כן נמצאו חשבוניות שהוצאו, מבלי שאלה פורטו כנדרש בחשבוניות עצמן, ומבלי שהוצגו מסמכים אשר היה בהם כדי לגבות קיומן של עסקאות נטענות או איפיון, לרבות תנאים לקביעת התמורה הנטענת, כי שולמה על ידי אחרים למערער. על פי ממצאי המשיב, החל המערער בהפצת חשבוניות מס של חב' א', כביכול, הנושאות את מספר הח"פ של חברה ב', וכול זאת כאשר האחרונה – חב' ב' – מעולם לא נרשמה כ"עוסק".

בנוסף, חשבוניות של חב' א', בהן מופיע הח"פ של חב' ב', ואשר אמורות היו לבסס דיווח בגין עסקאות כביכול, מעולם לא דווחו למע"מ.

לעמדת המשיב, מדובר בחשבוניות פיקטיביות או בחשבוניות לא תקינות. כן טען המשיב, שלאור הממצאים בביקורת השונות, ראה בהתנהלות המערער, שיטתיות והעזה בביצוע המיוחס לו, ולכן עומד הוא על חיובו בכפל מס.

לטענת המערער מאחר שחב' א' הייתה חברת בנייה ותיקה ומוכרת, הוקמה גם חב' ב' כבר מראשית הדרך, מתוך כוונה ורצון להרחיב את אפיקי פעילותה של הראשונה. למרות האמור, נותרה האחרונה פסיבית. לעומת זאת, חב' שבדיה לבניין, הייתה וממשיכה להיות פעילה, הגם שמשנת 1997 הצטמצם היקף פעילותה, תחומי עיסוקיה והכנסתה. המערער לא הכחיש, כי החשבוניות שהוציאה חב' א' נשאו את מספר הח"פ של חב' ב', אך לטענתו, זאת בשל טעות.

לכן אין מקום לחייבו בכפל מס, במיוחד מאחר שכלל לא מדובר בחשבוניות פיקטיביות, כי מאחוריהן עסקה. אם, למרות האמור, ייקבע כי מדובר בחשבוניות פיקטיביות, הרי שיש להטיל החיוב על חב' א'.

ביהמ"ש המחוזי בחיפה כב' הש' ס' נשיאה ש. וסרקרוג:

♦ למשיב הסמכות להטיל כפל מס על "הוצאת חשבונית מס שלא כדין", ומונח זה פורש, בין היתר, כאשר עוסק מורשה הוציא חשבונית מס פיקטיבית על עסקה שלא נעשתה בפועל או כאשר עוסק מורשה

מתנה/ירושה – האם ניתן לבחור את דרך קבלת הזכות במקרקעין? וע 1090/06 יוגב שי נ' מנהל מיסוי מקרקעין מרכז

אינה יכולה להיות נושא לויתור מצידו לאחר מות אביו. חוק מיסוי מקרקעין הינו חוק פיסקאלי כלכלי שבו חרג המחוקק ממסגרת הקטגוריות של דיני הקניין הפורמליים וחתר לתפיסת התוכן הכלכלי של העסקאות. החוק פורש על ידי בתי המשפט לפי מבחנים מהותיים ולפי מבחן התוכן הכלכלי של העסקה. בהתאם לכך גם המונח "מכירה" קיבל משמעות כלכלית, תוך התעלמות מהצד הצורני הפורמלי בו הולבשה העסקה על ידי הצדדים. הגדרת "מכירה" בחוק מיסוי מקרקעין הינה רחבה ואינה צמודה לדין הכללי (ראה פ"ד סלובר בע"מ ע"א 7933/01 [פורסם בנב]). מצירוף הוראות חוק מיסוי מקרקעין, חוק המקרקעין וחוק המתנה עולה, כי מקום בו התחייב פלוני ליתן במתנה זכות במקרקעין, הרי אף שאין המדובר בעסקה במקרקעין לעניין חוק המקרקעין (משום שהמתנה טרם נרשמה בספרי רשם המקרקעין), הרי שלעניין חוק המיסוי, המדובר באירוע החייב במס שבח אשר רק מעניק המתנה יכול לחזור ולבטלה, ואין למקבל המתנה יכולת לבטלה ואף לא לעיזבונו, וכפי שנקבע בפס"ד עידית זמר (ע"א 304/85 פ"ד כרך מ"א, חלק רביעי, עמ' 826): "לצורך חוק המקרקעין המתנה לא הייתה עסקה במקרקעין אך לצורך חוק מס שבח מקרקעין מהווה המתנה מכירת זכות במקרקעין, וזאת נוכח הגדרת "מכירה" בסעיף 1 לחוק". כאמור, מעניק המתנה (אביו המנוח של העורר) מעולם לא ביטל את המתנה. העובדה שעסקת המתנה לא הושלמה ברישום איננה רלוונטית לעניין החוק. לפיכך, מן הראוי לקבוע כי לעניין חוק מיסוי מקרקעין קיבל העורר את הדירה נשוא הערר מכוח מתנה ולא מכוח ירושה. תימוכין לעמדה זו ניתן למצוא במספר רב של פסקי דין של ועדות ערר למיניהן, לדוגמא, בעניין קוויבסקי ברברה, חיה שניידמן, שמש שרה ריזל, זר יזידיה, חסיב נויסור, אשר אוזכרו בהחלטת הוועדה במקרה דנן.

התוצאה:

◆ הערר נדחה.

ניתן ביום 22.7.2008.

ב"כ העורר: ח. קליין, עו"ד.

ב"כ המשיב: פרקליטות מחוז ת"א - אזרחי.

◆ עניינו של ערר זה בבקשת העורר לקבל פטור מתשלום מס שבח לפי סעיף 49 ב(5) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן: "החוק") במכירת דירת מגורים שהייתה בבעלותו, והוא דן בשאלת נפקותו של הרישום בלשכת רישום המקרקעין באשר לאופן העברת הזכויות בנכס, אם במתנה ואם בירושה, לצורך החיוב במס שבח. לטענת העורר התקבלה הדירה בירושה מאביו, ואילו המשיב טוען כי הדירה נתקבלה במתנה ולכן לגביה לא זכאי העורר לפטור ממס מכוח סעיף 49 ב(5) לחוק. סלע המחלוקת הוא האם הזכויות הקנייניות בדירה נשוא הערר הועברו לעורר מכוח צו ירושה (או אז היא זכאי לפטור ממס מכוח סעיף 49 ב(5) לחוק) או מכוח המתנה שהעניק לו אביו ולכן תהא מכירת הדירה חייבת במס שבח. או ביתר פירוט, האם בנסיבות דנן, יש לעורר הזכות לבחור לפי איזו דרך קיבל את זכותו בדירה, האם במתנה או בדרך של ירושה, האם רשאי היה העורר לבטל את זכותו לקבל הדירה במתנה לאחר פטירת אביו ולהעדיף את קבלת הדירה בדרך של ירושה, האם עצם רישום הדירה על פי צו הירושה באישור בית המשפט מהווה הודעה מכללא על ביטול המתנה, או שמא לאור הוראות המיוחדות של חוק מיסוי מקרקעין (הגדרת "מכירה") הדירה שהועברה לעורר במתנה אינה יכולה להיות נושא לויתור מצידו לאחר מות אביו ואין אפשרות להתעלם מההליך של מתן המתנה הגם שלא הושלמה ברישום.

ועדת ערר (ת"א) – כב' השופט (בדימוס) י. בן שלמה; חברי הוועדה: ד. מרגליות, עו"ד ושמאי מקרקעין; צ. פרידמן, רו"ח:

◆ אין חולק כי בוצעה "עסקה" במקרקעין בעת נתינת המתנה. יש לבחון האם "עסקה" זו "בוטלה", והאם הזכויות הקנייניות על הדירה הועברו לעורר מכוח המתנה או שמא מכוח צו הירושה. כאמור, חתם אביו המנוח של העורר (טרם מותו) על תצהיר בו התחייב להעביר את הבעלות בדירה נשוא הערר לבנו. האב לא ביטל את המתנה לפני פטירתו ובהתאם לכך, לא הוגשה למשיב בקשה על ביטול המתנה, והשאלה היא, האם רשאי היה העורר לבטל את זכותו לקבל את הדירה במתנה לאחר פטירת אביו ולהעדיף את קבלת הדירה בדרך של ירושה, והאם עצם רישום הדירה על פי צו הירושה באישור בית המשפט, מהווה הודעה מכללא על ביטול המתנה, או שמא, לאור ההגדרה הרחבה של "מכירה" בחוק, הדירה שהועברה לעורר במתנה,

עו"ד רו"ח – שימו לב!!

שני בהצטיינות, וכן אדם הנושא דרכון דיפלומטי של ארה"ב. כל המעורבים שוחררו תחת מגבלות במשרדי היחידה החוקרת. באשר לבעלה של הגננת, לצורך הסתרת מקור הכספים שהתקבלו, לבקשתו הוציא לו בעל חברת ההובלות בה עבד, במשך 9 שנים, תלושי שכר פיקטיביים. בעל החברה היה משלם בעבור הבעל את המסים החלים ואחת לחצי שנה היו מתחשבים וכל הכספים ששולמו היו מוחזרים במזומן.

ביום 9.7.08 אימצה מליאת Moneyval, שהוא ארגון אזורי של FATF אשר בו ישראל משתתפת משנת 2006 כ"משקיפה פעילה", דוח ביקורת מקיף שבחן את מידת עמידתה של מדינת ישראל בסטנדרטים הבינלאומיים במאבק בהלבנת הון ומימון טרור. לצד ביקורת חיובית על המערך שהוקם בישראל למאבק בהלבנת הון ומימון טרור צויין, כי הפער המרכזי שיש לפעול לצמצום נוגע להיעדר חובות בתחום הלבנת ההון המוטלות על נציגים מהסקטור הלא פיננסי, קרי עו"ד, רו"ח, נוטריונים, סוחרי נדל"ן, ויהלומנים, – בביצוע פעולות עבור לקוחותיהם. בנוסף נכתב בדוח, שעל הרגולטורים לבצע התאמות נוספות ובכללן דרישה להליך מלא של הכרת הלקוחות עבורם פועלים המוסדות הפיננסיים, ומעקב אחר פעילות של אנשים בעלי תפקידים בכירים במערכת הציבורית. עוד נמצא, שיש לפעול בחקיקה להסדרה יעילה יותר של נושא החילוט של כספי פשיעה והכללים להטלתו. הרשות לאיסור הלבנת הון פרסמה בהקשר לדוח, כי הציונים שניתנו לישראל נחשבים לציונים סבירים לעומת מדינות המערב. לחץ על [הקישור](#) למעבר לדוח (אנגלית).

ועוד בענייני יהלומים...

בהתאם להודעה מטעם רשות המסים, חשפה יחידת מסים ומכס נתב"ג מברחי יהלומים במסלול הירוק, כשברשותו יהלומים בשווי העולה על 700,000 ₪. החשוד, אזרח גרוזיה, הגיע ארצה כשברשותו כמות גדולה של יהלומים גולמיים, איתם ניסה לעבור ב"מסלול הירוק". לאחר שנתפס, הודה כי ידע על חובת ההצהרה. על פי החשד שהתעורר, לא הוצהר על היהלומים משום שנעברה בהם עבירה על אמנת קימברלי, שהינה אמנה בינ"ל משנת 2002 שנועדה לחסל את תופעת "יהלומי הקונפליקט" או "יהלומי הדמים", קרי שימוש בסחר ביהלומים למימון פעילות אלימה במדינות באפריקה. במקרה של החשוד, הוא אינו חבר בורסה ועל כן אינו מוסמך לסחור ביהלומים בישראל. בית משפט השלום ברמלה הורה על שחרור החשוד בתנאים מגבילים.

חיפשו 'אתונים' ומצאו יהלומים

בהתאם להודעה מטעם רשות המסים, חקירה של הרשות החוקרת ברשות המסים בפעוטון הביא לפתיחת חקירה כנגד קבוצה של 15 גברים ונשים, הנחשדים ששימשו כבלדרים לצורך הברחת יהלומים לרוסיה, לבלגיה ולישראל. בשל חשד, שבעלת הפעוטון אינה מדווחת על הכנסותיה, נפתחה חקירה גלויה, שבמסגרתה נתפסו מסמכים שונים בפעוטון ובבית החשודה, שהכילו שמות וקודים בלתי מובנים. פענוח המסמכים וחקירת המעורבים הביא לחשיפת רשת בלדרים, שפעלו ביותר מ-500 אירועים של הברחת יהלומים. בעד כל הברחה קיבל כל בלדר כ-600\$, כולל עלויות טיסה, כלכלה, בתי מלון וכו'. היהלומים שהוברחו "הוסלקו" באיברים מוצנעים בגוף. בקבוצה השתתפו גם בעלי תפקידים בכירים בחברות היי-טק בישראל, סמנכ"לים, מנהלי שירות ושיווק, פקידים ואף יועצת חינוכית, בעלת תואר

שטרות מזויפים

בהתאם להודעה מרשות המסים, בודקי המכס הביטחוניים במעבר הגבול "טאבה", בסיוע יחידת **הסמים של מכס אילת**, גילו 58 שטרות כסף מזויפים הנחזים לשטרות של 50 ₪, שהוחבאו בתוך תיבת ההילוכים האוטומטית של רכב פרטי. כל השטרות היו בעלי מספר סידורי זהה. בגמר הבדיקה הביטחונית, הועבר החשוד עם השלל לידי חוקרי משטרת מרחב אילת, אשר עצרו אותו להמשך החקירה.

מס פקס מערכת ושיווק: דרך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416 פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / ניסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי טל. 03-6966733 (למקרים דחופים: 054-4492973) פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת ניליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.